

ساده

۱- در عبارت «نوشته ای است که در هنگام خرید خانه می نویسند و یک نوع قول و قرار بین فروشنده و خریدار است» گزینه صحیح را انتخاب کنید.

(۱) سال نامه (۲) هفته نامه (۳) قول نامه (۴) کتابخانه

پاسخ: گزینه ی «۳»

۲- شعر « باران » سروده ی ..... گلچین گیلانی ..... است و شعر « همای رحمت » را ..... محمدحسین بهجت تبریزی ..... سروده است.

متوسط

۳- در بیت «به جز از علی که گوید به پسر، که قاتل من/چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا» چه کسی مورد خطاب حضرت علی (ع) قرار گرفته است؟

پاسخ: حضرت علی (ع) خطاب به پسرش می گوید: «هم اکنون که قاتل من اسیر توست، با او مدارا کن.»

۴- حروف ربط عبارت زیر کدام کلمات هستند؟

«در بدن من هیچ عیب و نقصی نیست؛ اما خوب می دانم چون تیر از کمان رها شود، همه ی نیروی من از جان و تن بیرون خواهد رفت.»

پاسخ:

در بدن من هیچ عیب و نقصی نیست؛ اما خوب می دانم چون تیر از کمان رها شود، همه ی نیروی من از جان و تن

جمله سوم

جمله دوم

جمله اول

بیرون خواهد رفت

نکته : «و» زمانی حرف ربط است که میان دو جمله بیاید.

نکته: حروف «از» و «در»، حروف اضافه هستند، نه حروف ربط

۵- در بیت زیر به کدام افراد اشاره شده است؟

«به جز از علی که آرد ابوالعجائب/ که علم کند به عالم، شهدای کربلا را»

پاسخ:

بیت صورت سوال به حضرت علی (ع) و هم چنین به حادثه ی کربلا و امام حسین (ع) اشاره دارد.

۶- در متن زیر چند جفت کلمه ی مخالف وجود دارد؟

«من دریافتم که کودکان تبریز پیش از رفتن به مدرسه در کوچه ها و بازار سرگردان بودند و آتش روشن ذوق و قریحه ی آن ها در کنج خانه ها خاموش می شد. به همین دلیل تلاش کردم و روزها و شب های بسیاری را در کار ابداع الفبای ویژه ی ناشنویان گذراندم.»

پاسخ:

کلمه های مخالف «روشن ≠ خاموش» و «روز ≠ شب» وجود دارد.

۷- در جمله ی زیر، اصلی ترین بخش کدام است؟

«من مانند کودکان دیگر در مکتب درس می خواندم.»

پاسخ:

«می خواندم»، اصلی ترین بخش جمله است و بقیه ی کلمه هایی که در این جمله استفاده شده اند، برای کامل کردن معنای جمله آمده اند.

۸- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«من در شعله ی فروزان خدمت به مردم و میهن می سوختم و می خاستم از هر راه که ممکن است باری از دوش مردم بردارم.

دریافتم آتش ذوق و قریحه ی کودکان تبریز، پیش از رفتن به مدرسه در کنج خانه ها خاموش می شود. روزی که کودکان کم شنوا در تبریز امتحان می دادند، حیات و بام مدرسه لبریز از مردم بود. اولیای این کودکان هم هرگز باور نمی کردند که فرزندان شان، خواندن و نوشتن بیاموزند.»

پاسخ:

«می خواستم» و «حیات» نادرست نوشته شده اند و درست آن ها به ترتیب «می خواستم» و «حیاط» است.

دشوار

۹- پدر جبار باغچه بان در فصل زمستان، به ..... **قنادی** ..... می پرداخت و جبار باغچه بان باغچه ی اطفال را در شهر ..... **تبریز** ..... تأسیس کرد.

۱۰- در کدام گزینه حرف ربط بیشتری وجود دارد؟

۱) من به پارک رفتم، ولی زیاد بازی نکردم، چون دوستم با من نیامده بود و تنها بودم.

۲) من و مادرم و خواهرم برای خرید به فروشگاه رفتیم و خرید کردیم.

۳) زهرا و ریحانه هم دیگر را بعد از یک ماه دیدند و بسیار خوشحال شدند، چون دلتنگ هم بودند.

۴) آرش نام خدا را بر زبان آورد و با همه ی توان کمان را کیشد و موفق شد.

پاسخ: گزینه ی «۱» بیشترین حرف ربط را دارد.

گزینه ی «۱» (ولی - چون - و) حرف ربط هستند. (۳ حرف ربط)

گزینه ی «۲» (و) حرف ربط بین رفتیم و خرید کردیم، است. (۱ حرف ربط)

گزینه ی «۳» (و - چون) (۲ حرف ربط)

گزینه ی «۴» (و -) (۲ حرف ربط)

۱۱- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«برای این که در جست و جوی مداد و کاغذ، چراغی روشن نسازم و کسی را بیدار نکنم، قطعه ذغالی از کنار منغل کرسی بیرون می آوردم و با آن شعرم را بر دیوار می نوشتم. نزد پدر، حرفه ی بنایی و قنّادی را یاد گرفتم؛ ولی هیچ یک از این کارها تبع پرشور و ذهن جویای مرا رازی نمی کرد.»

پاسخ:

شکل درست غلط های املایی متن صورت سؤال: زغال، منقل، طبع، راضی

۱۲- ضرب المثل «خواستن، توانستن است»، چه ارتباطی با درس باغچه ی اطفال (سرگذشت باغچه بان) دارد؟

پاسخ:

با آن که یاد دادن نوشتن، خواندن و حرف زدن به دانش آموزان ناشنوا و کم شنوا برای مردم باورکردنی نبود و کاری محال و بسیار غیرممکن به نظر می رسید، اما از آن جا که «خواستن، توانستن است» باغچه بان خواست و با تلاش بسیار و زحمت های مداوم و هرروزه به هدفش رسید.

۱۳- در عبارت زیر، چند صفت وجود دارد؟

«سرگذشت باغچه بان، انسانی بزرگ و نوآور و توانا، پیوسته سرمشق کسانی است که با دست خالی و با اعتماد به خود، با نیروی پشتکار و اراده و صبر و بردباری، می خواهند کارهای بزرگی انجام دهند.»

پاسخ: واژه های «بزرگ، نوآور، توانا، خالی و بزرگ» در عبارت صورت سؤال صفت هستند

ساده

۱۴- کدام کلمه مفرد است؟

- (۱) امواج (۲) اموات (۳) اشعار (۴) ارباب

پاسخ: گزینه ی «۴»

ارباب کلمه مفرد است.

۱۵- کدام یک از کلمات زیر دارای سه هجا (بخش) است؟

- (۱) سخن (۲) هیجان (۳) جنبش (۴) آقا

پاسخ: گزینه ی «۲»

هیجان سه بخش دارد.

۱۶- کدام کلمه با بقیه فرق دارد؟

- (۱) قبول (۲) قابل (۳) مقلوب (۴) مقبول

پاسخ: گزینه ی «۳»

قبول، قابل و مقبول هم خانواده هستند.

۱۷- مخالف کلمه طاق کدام است؟

- (۱) کف (۲) سقف (۳) خالی (۴) پر

پاسخ: گزین ی «۱»

مخالف کلمه طاق به معنی سقف، کف می باشد.

۱۸- در کدام گزینه، کلمه ای که زیر آن خط کشیده شده، اصلی ترین بخش جمله نیست؟

- (۱) دانش آموزان در حیاط می خندیدند. (۲) علی صبح زود به مدرسه رفت.

۳) مردم به طرف آتش سوزی می دویدند. ۴) او می رود دام نکشان من زهر تنهایی چشان.

پاسخ: گزینه ی «۳» صورت صحیح ابیات سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: میاسای از آموختن، یک زمان / ز دانش میفکن، دل اندر گمان

گزینه ی «۲»: بیاموز و بشنو ز هر دانشی / بیابی ز هر دانشی، رامشی

گزینه ی «۴»: نظر کرد آن نگون اقبال بر زیر / که صیادی کمان بر کف به زه تیر

۱۹-در کدام گزینه، به علت اصلی شهرت دهخدا اشاره شده است؟

۱) داشتن خانواده ی اصیل ۲) نوشتن لغت نامه

۳) برابر بودن شعر او با فردوسی ۴) استفاده ی فراوان مردم از آثار او

پاسخ: گزینه ی «۲» بیشتر شهرت دهخدا برای نوشتن لغت نامه است.

۲۰-کدام بیت درست نوشته شده است؟

۱) به دشت و باغ و صحرا بود پرّان / ز چنگ باز شاید در برد جان

۲) به زیر افتاد هم صیاد و هم باز / کبوتر شاد و خندان کرد پرواز

۳) دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم من به خدا قسم خدا را

۴) به جز از علی که دارد پسری ابوالعجائب / که علم کند به عالم شهدای کربلا را

پاسخ: گزینه ی «۳»

گزینه «۱»: به دشت و کوه و صحرا

گزینه «۲»: به خاک افتاد

گزینه «۴»: به جز از علی آرد

۲۱-کدام بیت صحیح است؟

۱) شاپرک خواب نبود، بال زد تا ته باغ / هرچه را دید و شنید، برد تا پهنه ی دشت

۲) به گوارا بود باران! / بس که زیبا بود باران!

۳) علی ای همای نعمت، تو چه آیه ای خدا را / که به ماسوا فکندی همه سایه ی هما را

۴) طعمه افتاد چون دهان بگشود / روبهک جست و طعمه را بر بود

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح ابیات سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: شاپرک خواب نبود، پر زد از باغ و گذشت / هرچه را دید و شنید، برد تا پهنه ی دشت

گزینه ی «۲»: بس گوارا بود باران! / به! چه زیبا بود باران!

گزینه ی «۳»: علی ای همای رحمت، تو چه آیتی خدا را / که به ماسوا فکندی همه سایه ی هما را

۲۲- در کدام گزینه، واژه یا واژه هایی وجود دارد که نادرست معنا شده است؟

۱) زیستن: زندگی کردن / متجاوز: ستمگر

۲) سقا: تشنه / طبع: ذوق و استعداد

۳) مقصود: خواسته / پاسبانی: مراقبت

۴) لبریز: پُر / لاشه: جسد

پاسخ: گزینه ی «۲» معنای صحیح واژه ای که نادرست معنا شده است:

سقا: کسی که به تشنگان آب می دهد.

۲۳- در کدام گزینه، نادرستی املایی وجود ندارد؟

۱) قریبه ی کودکان در کنج خانه ها خاموش می شد.

۲) وقتی حسین، شهر مظلوم را دید، به یاد شهدا افتاد.

۳) اگر پهلوی من، دزدی ننشسته بود، همه ی اصرار خود را برایت می نوشتم.

۴) از کودکی به آن عادت کرده بودم، اما فقط یک بار به خاطر آن حسرت خوردم.

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی «۱»: قریحه / گزینه ی «۲»: مظلوم / گزینه ی «۳»: آسرار

۲۴- در کدام گزینه، ترکیبی مشابه «شناسنامه» نیامده است؟

۱) چون در آن روزنامه کرد نگاه / روز بر وی چو نامه گشت سیاه

۲) بخوانند مرغان به شاخ درخت / گهی (گاهی)، کارنامه گهی کاروند

۳) گفته در سالنامه ی کابل / ماجرای هجوم قوم مغول

۴) برنامه ی هستی قلم انصافت / بنشانند عدل و ظلم از او بردارد

پاسخ: گزینه ی «۴»

ترکیب «شناسنامه» به صورت «شناس + نامه» است. در گزینه ی «۱» «روزنامه»، «سالنامه» ساختاری مانند «شناسنامه» دارند، اما واژه ی «برنامه» در گزینه ی «۴» واژه ای ساده و یک جزئی است.

۲۵- اگر جمله زیر را در یک نمودار قرار دهیم، کدام گزینه یدر بخش اول جمله قرار می گیرد؟

«رو به فریب شادمانه به زیر درخت رفت»

۱) شادمانه   ۲) رفت   ۳) زیر درخت   ۴) روبه پر فریب

پاسخ: گزینه ی «۴»

روبه پر فریب - شادمانه به زیر درخت - رفت

۲۶- در کدام جمله نمودار جمله نادرست رسم شده است؟

(۱)

۲۷- معنی صحیح بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من/چو اسیر توست اکنون، به اسیر کن مدارا»

۱) یک نفر به حضرت علی (ع) می گوید که اکنون پسر من که قاتل است، اسیر توست، با او مدارا کن.

۲) به جز حضرت علی (ع) چه کسی به قاتل خود می گوید که اگر کسی اسیر توست، با وی با نرمی و ملایمت رفتار کن

۳) به جز حضرت علی (ع) چه کسی به پسر خود می گوید: اگر قاتل من به اسارت تو در آمد، با وی به سختی و تندی

رفتار کن.

۴) به جز حضرت علی (ع) چه کسی به پسر خود می گوید: اکنون که قاتل من اسیر توست، با وی با نرمی و ملایمت رفتار

کن.

پاسخ: گزینه ی «۴»

معنی صحیح بیت آن است که به جز حضرت علی (ع) چه کسی به پسر خود می گوید: اکنون که قاتل من اسیر توست، با وی با نرمی و ملایمت رفتار کن.

۲۸- در کدام یک از گزینه های زیر غلط های املایی بیش از دو مورد است؟

۱) برای این که در جست و جوی کتاب و کاغذ، چراغی روشن نسازم و کسی را بیدار نکنم، قطعه ذغالی از منغل کرسی بیرون آوردم و با آن، شعرم را بر دیوار نوشتم.

۲) در زمستان های سرد و تولانی قفغاز، کار بنایی تعطیل می شد و پدرم به غنّادی می پرداخت.

۳) مکتب اطاقی بود بزرگ که همه گرداگرد آن روی زمین می نشستیم.

۴) هیچ یک از این کارها تبع پر شور و ذهن جویای مرا رازی نمی کرد.

پاسخ: گزینه ی «۲»

در گزینه ی «۱»: ۲ کلمه ی «زغال و منقل»

در گزینه ی «۲»: ۳ کلمه ی «طولانی، قفغاز و قنّادی»

در گزینه ی «۳»: کلمه ی «اتاق»

در گزینه ی «۴»: ۲ کلمه ی «طبع و راضی» غلط املایی دارند.

متوسط

۲۹- در کدام یک از گزینه ها، همه ی کلمه ها به تشدید نیاز دارند؟

۱) قنّادی - قفغاز - فعال

۲) نقاشی - استعداد - جبار

۳) قنّادی - بنایی - فعال

۴) معلم - آموزگار - جبار

پاسخ: گزینه ی «۳»

کلمه های «قنّادی، فعّال، نقّاشی، جبار، بنایی و معلّم» تشدید دارند

۳۰- در کدام گزینه، واژه ای اشتباه معنا شده است؟

۱) استقبال: پیشواز - مشام: بینی - رشید: راست قامت

۲) گریزان: شتابان - رونق داشتن: ایجاد شدن - بردباری: شکیبایی

۳) نقص: کمی و کاستی - خاور: مقابل مغرب - تحقیر: کوچک شمردن

۴) پولادین: نیرومند - مکتب: محل درس خواندن - ماسوا: غیر از خدا

پاسخ: گزینه ی «۲» رونق داشتن: خوب بودن وضع کسب و کار

۳۱- در بیت زیر به کدام افراد اشاره شده است؟

«به جز از علی که آرد، پسری ابوالعجائب / که علم کند به عالم، شهدای کربلا را»

۱) حضرت علی (ع) - امام حسن (ع) ۲) علی بن الحسین (ع) - امام حسین (ع)

۳) حضرت علی (ع) - امام حسین (ع) ۴) علی بن الحسین (ع) - حضرت ابوالفضل (ع)

پاسخ: گزینه ی «۳»

بیت صورت سؤال به حضرت علی (ع) و هم چنین به حادثه ی کربلا و امام حسین (ع) اشاره می کند.

۳۲- کدام دسته از کلمات، همگی با پسوند «ناپذیر» واژه ی معناداری می سازند؟

۱) اجتناب - سادگی - پایان ۲) اصلاح - علاج - جبران

۳) تشنگی - گریز - فنا ۴) انعطاف - خستگی - دریافت

پاسخ: گزینه ی «۲» بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: اجتناب ناپذیر - پایان ناپذیر

گزینه ی «۲»: اصلاح ناپذیر - علاج ناپذیر - جبران ناپذیر

گزینه ی «۳»: گریز ناپذیر - فنا ناپذیر

گزینه ی «۴»: انعطاف ناپذیر - خستگی ناپذیر

۳۳- در کدام یک از گزینه ها، زیر فعل خط کشیده شده است؟

۱) علی ای همای رحمت، تو چه آیتی خدا را / که به ماسوا فکندی همه سایه ی هما را

۲) به جز از علی که آرد، پسری ابوالعجائب / که علم کند به عالم، شهدای کربلا را

۳) یادم آرد روز باران / گردش یک روز دیرین / خوب و شیرین / توی جنگل های گیلان

۴، گفت طوطی: «ارمغان بنده کو؟ / آن چه گفتی و آن چه دیدی، بازگو!»

پاسخ: گزینه ی «۴»

فعل کلمه ای است که انجام دادن کاری را نشان می دهد. در حقیقت فعل مهم ترین جزء یک جمله است. تنها در گزینه ی «۴» فعل مشخص شده است. کلمه ی «بازگو» کار «گفتن» را نشان می دهد.

۳۴- در کدام یک از گزینه های زیر، بیش از دو غلط املایی وجود دارد؟

۱) غافله ای با صد نفر شتر و سی و پنج رأس قاطر در حال عبور است.

۲) خطر دیگر، حمله ی پرندگان شکاری مانند عقاب، شاهین و قرغی است.

۳) قطعه ذغالی از منغل کرصی بیرون آوردم و با آن، شعرم را بر دیوار نوشتم.

۴) فیل از جای برخواست و خرتومش را دور کمر شیر انداخت، او را از زمین بلند کرد و در هوا چرخاند.

پاسخ: گزینه ی «۳» بررسی غلط های املایی:

گزینه ی «۱»: غافله ← قافله / قاطر ← قاطر (۲ غلط املایی)

گزینه ی «۲»: قرغی ← قرقی (۱ غلط املایی)

گزینه ی «۳»: ذغال ← زغال / منغل ← منقل / کرصی ← کرسی (۳ غلط املایی)

گزینه ی «۴»: برخاست ← برخواست / خرتومش ← خرطومش (۲ غلط املایی)

۳۵- علامت های نگارشی در کدام گزینه به درستی نیامده است؟

۱) در همان روزهای نخست، مادری کودک خود را به باغچه ی اطفال آورد و گفت: «مدرسه های دیگر، فرزندم را نمی پذیرند.»

۲) سپس، چند کودک ناشنوای دیگر را هم در باغچه ی اطفال پذیرفتم!

۳) او راست می گفت؛ زیرا آن ها نه تنها نمی توانستند به کودکان خواندن و نوشتن بیاموزند، بلکه از نگه داری او نیز عاجز بودند.

۴) پدرم در ساختن طاق مسجد و گچ بُری استاد بود؛ اما در همه ی ماه های سال نمی توانست به کار بنایی بپردازد

پاسخ: گزینه ی «۲».

سپس، چند کودک ناشنوای دیگر را هم در باغچه ی اطفال پذیرفتم.

۳۶- در جمله ی زیر کدام کلمه سه هجا دارد؟

«مثل این بود که خورشید این جمعیت طلوع کرده است.»

- (۱) خورشید (۲) جمعیت (۳) طلوع (۴) مثل

پاسخ: گزینه ی «۲» جمعیت در این جمله سه هجا دارد.

۳۷- متضاد کلمه «جدا» کدام است؟

- (۱) بدبو (۲) استقبال (۳) متصل (۴) شادی

پاسخ: گزینه ی «۳» متضاد کلمه جدا، متصل است.

۳۸ طاق به چه معناست؟

- (۱) ایوان (۲) سقف (۳) سر (۴) خانه

پاسخ: گزینه ی «۲» طاق به معنی سقف است.

۳۹ در جمله زیر کدام کلمه سه هجا دارد؟

«من کودکی کنجکاو و فعال بودم.»

- (۱) کودکی (۲) کنجکاو (۳) فعال (۴) بودم

پاسخ: گزینه ی «۱» کلمه ی کودکی سه هجا دارد.

۴۰- اولین شهری که جبار باغچه بان در آن اقامت کرد ..... است.

- (۱) مرنند (۲) تبریز (۳) تهران (۴) قفقاز

پاسخ: گزینه ی «۱»

اولین شهری که جبار باغچه بان در آن اقامت کرد، مرنند است.

۴۱- چه کسی الفبای ناشنویان را ابداع کرد؟

- (۱) استاد دهخدا (۲) استاد شهریار (۳) جبار باغچه بان (۴) دکتر حسابی

پاسخ: گزینه ی «۳» جبار باغچه بان الفبای ناشنویان را ابداع کرد.

۴۲- «دایر نشده بود» به چه معناست؟

۱) گرد نشده بود. ۲) بزرگ نشده بود.

۳) کوچک نشده بود ۴) تشکیل نشده بود.

پاسخ: گزینه ی «۴» دایر نشده بود به معنای این است که تشکیل نشده بود.

۴۳- خطی که ناشنویان با آن می خوانند؟

۱) خط بریل ۲) خط میخی ۳) خط چاپی ۴) خط رومی

پاسخ: گزینه ی «۱» خط ناشنویان بریل است.

۴۴- کدام کلمه ۴ هجا (بخش) دارد؟

۱) کودکانه ۲) کرسی ۳) ورزیدم ۴) کنجکاو

پاسخ: گزینه ی «۱» کودکانه ۴ هجا دارد

۴۵- عبارت زیر به کدام صفت جبار باغچه بان اشاره ندارد؟

«من که در شعله ی فروزان خدمت به مردم و میهن می سوختم و می خواستم از هر راه که ممکن است باری از دوش مردم بردارم.»

۱) وطن دوستی ۲) امانت داری ۳) کمک حال مردم بودن ۴) دلسوز مردم بودن

پاسخ: گزینه ی «۲»

در متن صورت سؤال، به امانت داری جبار باغچه بان اشاره ای نشده است.

خدمت به میهن ← وطن دوست / خدمت به مردم ← دلسوزی برای مردم / تلاش برای برداشتن باری از دوش مردم
← کمک حال مردم بودن

۴۶- در کدام عبارت، اصلی ترین بخش جمله نادرست مشخص شده است؟

۱) که آن خانه از خلق، بیگانه بود ۲) یکی کوه بُد، نامش البرز کوه

۳) بشد از جهان، یکسره ناامید ۴) بی آزارت آرم، بدین جایگاه

پاسخ: گزینه ی «۲» اصلی ترین بخش هر جمله، «فعل» است.

یکی کوه بُد، نامش البرز کوه ← یک کوهی نامش البرز کوه بود.

فعل

فعل

نکته: در شعرها گاهی برای آهنگ شعر، کلمه ها مخفف می شوند؛ مثل بُد (بود) یا آرم (بیاورم).

۴۷- در بیت زیر، اصلی ترین بخش جمله کدام کلمه است؟

« با زبان سبز و دست دراز/ از ضمیر خاک، می گویند راز »

۱) راز   ۲) می گویند   ۳) ضمیر خاک   ۴) دست دراز

پاسخ: گزینه ی «۲»

اصلی ترین بخش جمله فعل است و فعل در بیت صورت سوال، واژه ی « می گویند » می باشد.

۴۸- حروف ربط عبارات زیر کدام کلمات هستند؟

« در بدن من هیچ عیب و نقصی نیست؛ اما خوب می دانم تیر از کمان رها شود، همه ی نیروی من از جان و تن بیرون خواهد رفت »

۱) اما - و   ۲) اما - چون   ۳) از - در   ۴) در - و

پاسخ: گزینه ی «۲»

در بدن من هیچ عیب و نقصی نیست؛	اما	خوب می دانم	چون	تیر از کمان رها شود، ...
جمله ی اول		جمله ی دوم		جمله ی سوم

۴۹- بیت کدام گزینه تعداد جمله ی بیشتری دارد؟

۱) آن یکی طوطی ز دردت بوی برد/ زهره اش بدرید و لرزید و بمرد

۲) کرد بازرگان تجارت را تمام/ باز آمد سوی منزل، شاد کام

۳) نماز صبحگاهت را شنیدم/ تو را دیدم خدایت را ندیدم

۴) تو گفתי مهربان تر از خدا نیست/ دمی از بندگان خود جدا نیست

پاسخ: گزینه ی «۱»

گزینه ی «۱»: آن یکی طوطی ز دردت بوی برد/ زهره اش بدرید و لرزید و بمرد (۴ جمله)

گزینه ی «۲»: کرد بازرگان تجارت را تمام/ باز آمد سوی منزل، شاد کام (۲ جمله)

گزینه ی «۳»: نماز صبحگاهت را شنیدم/ تو را دیدم خدایت را ندیدم (۳ جمله)

گزینه ی «۴»: تو گفתי مهربان تر از خدا نیست/دمی از بندگان خود جدا نیست (جمله ۳)

۵۰- در کدام گزینه، اصلی ترین بخش جمله نادرست مشخص شده است؟

۱) دل هر غنچه تپید (تپید)

۲) خبر داغ کلاغ، ده به ده می پیچید (می پیچید)

۳) برگ ها تک تک ریخت (ریخت)

۴) چرا هرگز نمی آید به خوابم؟ (خوابم)

پاسخ: گزینه ی «۴»

اصلی ترین بخش جمله، فعل است که در گزینه ی «۴»، «نمی آید» فعل می باشد.

۵۱- در کدام گزینه، «و» حرف ربط یا پیوند نیست؟

۱) من و مادرم به خانه رفتیم.

۲) علی خندید و به من نگاه کرد.

۳) مهسا او را بوسید و از او معذرت خواست.

۴) سرش را بالا گرفت و به راهش ادامه داد.

پاسخ: گزینه ی «۱»

«و» زمانی که میان دو جمله قرار بگیرد، حرف ربط محسوب می شود، اما در گزینه ی «۱» میان دو جمله قرار نگرفته و حرف ربط نیست.

۵۲- کدام گزینه صحیح است؟

۱) شعر «همای رحمت» ← محمدحسین بهجت تبریزی - داستان «انتظار» ← سوسن طاقدیس

۲) شعر «باران» ← حبیب یغمایی - شعر «همای رحمت» ← شهریار

۳) داستان «انتظار» ← طیبیه دلقدی - شعر «باران» ← گلچین گیلانی

۴) داستان «انتظار» ← سوسن طاقدیس - شعر «همای رحمت» ← حبیب یغمایی

پاسخ: گزینه ی «۳»

شعر «همای رحمت» ← محمدحسین بهجت تبریزی (شهریار) داستان «انتظار» ← طیبہ دلقدی شعر «باران» ← گلچین گیلانی

۵۳- در کدام گزینه، قسمت اصلی جمله نیامده است؟

- (۱) مادر بی صدا هم هی نامه را
(۲) او از شدت ناراحتی به گریه افتاد.
(۳) خندید.
(۴) از جبهه آمد.

پاسخ: گزینه ی «۱»

قسمت اصلی جمله همان فعل است. در همه ی گزینه ها به جز گزینه ی «۱» فعل آمده است. در گزینه ی «۲»، «به گریه افتاد»، در گزینه ی «۳»، «خندید» و در گزینه ی «۴»، «آمد»، فعل هستند.

۵۴- در کدام گزینه، تعداد جمله ها به درستی در مقابل آن نوشته شده است؟

- (۱) چون درس را نخوانده بودم، نمره ی پان در امتحان گرفتم. (۳)
(۲) به دلیل این که هوا سرد بود، بیرون نرفتم. (۲)
(۳) من امروز دیر به مدرسه رسیدم؛ چون ترافیک بود. (۳)
(۴) دیروز مشغول نوشتن تکالیفم بودم که برق ها رفت و کارم نیمه تمام ماند. (۴)

پاسخ: گزینه ی «۲»

برای مشخص کردن تعداد جمله ها، باید تعداد فعل های یک متن را مشخص کنیم. در گزینه ی «۱»، ۲ جمله، در گزینه ی «۳»، ۲ جمله و در گزینه ی «۴»، ۳ جمله داریم.

۵۵- مفهوم کدام یک از بیت های زیر به آفرینش هستی توسط خدای مهربان اشاره دارد؟

- (۱) به کلی رشته ی امید بگسست / در آن دم دل به امید خدا بست
(۲) در تو تنها عشق و مهر مادری است / شیوه ی ما، عدل و بنده پروری است
(۳) گفتم به گوش باغ، این نقش ها از کیست / پیداست استاد است، نقاشی اش عالی است
(۴) تو را می توان چون گل و سبزه بو کرد / چه راحت چه ساده به سوی تو رو کرد

پاسخ: گزینه ی «۳»

تنها در گزینه ی «۳» است که شاعر در مورد آفرینش زیبا و بی نظیر پدیده ها توسط خدای مهربان سخن گفته است.

۵۶- «شهریار» لقب کدام یک از شخصیت های زیر است؟

- (۱) قیصر امین پور (۲) جبار باغچه بان (۳) محمدحسین بهجت تبریزی
(۴) محمدمیر کیانی

پاسخ: گزینه ی «۳»

محمدحسین بهجت تبریزی معروف به «شهریار» است.

۵۷- در جمله ی زیر، اصلی ترین بخش کدام است؟

«من مانند کودکان دیگر در مکتب درس می خواندم.»

- (۱) من (۲) مانند کودکان دیگر (۳) در مکتب (۴) می خواندم

پاسخ: گزینه ی «۴»

«می خواندم»، اصلی ترین بخش جمله است و بقیه ی کلمه هایی که در این جمله استفاده شده اند، برای کامل کردن معنای جمله آمده اند.

۵۸- هم معنی کلمه ی «استعداد» کدام است؟

- (۱) توانایی (۲) روش (۳) ثروت (۴) صبوری

پاسخ: گزینه ی «۱» هم معنی کلمه ی استعداد، «توانایی» است.

دشوار

۵۹- کدام مصراع درست معنی شده است؟

(۱) به جز از علی که آرد پسری ابوالعجائب: به جز حضرت علی (ع) چه کسی می تواند پدر شگفتی ها باشد.

(۲) به علی شناختم من به خدا قسم خدا را : حضرت علی (ع) قسم می خورم که من خدا را شناختم.

(۳) علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را : علی (ع)، ای پرنده ی سعادت و مهربانی، تو کدام نشانه از خدا هستی؟

(۴) چو اسیر توست اکنون، به اسیر کن مدارا : او اکنون مانند اسیر تو است، با او با نرمی و ملایمت رفتار کن.

پاسخ: گزینه ی «۳» معنی صحیح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱» : به جز علی (ع) چه کسی می تواند پسری بیاورد که او پدر شگفتی ها باشد.

گزینه ی «۲»: به خدا قسم که من به وسیله ی حضرت علی (ع)، خدا را شناختم.

گزینه ی «۴»: اکنون که او اسیر توست، با او با نرمی و ملایمت رفتار کن. «چو» در این جا معنی «مثل و مانند» نمی دهد.

۶۰- در بیت «برو ای گدای مسکین در خانه ی علی زن/ که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را»، به یکی از ویژگی های امیرالمؤمنین (ع) اشاره شده است. این ویژگی در کدام گزینه وجود دارد؟

۱) خوان کریم خالی و بی نان نمی شود/ فقر گدا حریف کریمان نمی شود (خوان: سفره)

۲) علی آن شیر خدا، شاه عرب/ الفتی داشته با این دل شب

۳) فرقی نمی کند چه کسی با چه منصبی / در پای سفره ات همه با هم برابریم (منصب: مقام)

۴) شب شنفته است مناجات علی/ جوشش چشمه ی عشق ازلی

پاسخ: گزینه ی «۱»

در بیت صورت سؤال و گزینه ی «۱» به «کریم بودن و بخشندگی بی حد و حساب حضرت علی (ع)» اشاره شده است.

۶۱- ابیات گزینه های زیر، همگی از شعری از «قائنی» در ستایش امام علی (ع) انتخاب شده اند. کدام یک از این ابیات با بیت «برو ایگدای مسکین در خانه ی علی زن/ که نگین پادشاهی، دهد از کرم گدا را» قرابت معنایی دارد؟

۱) علی که گر کندش مدح طفل أبجد خوان / ز آسمان و زمین بانگ آفرین برخیزد (طفل أبجد خوان: کودکی که در حال یادگیری الفبا است)

۲) شهی که خاتم قدرت کند چو در انگشت / هزار ملک سلیماناش از نگین خیزد

۳) تو آن شهی که گدایان آستان تو را / هزار دامن گوهر ز آستین خیزد

۴) شها ثناگر خود را ممان به درگه خلق / که شرمسار کند جان و شرمگین خیزد (ثناگر: ستایشگر / ممان: مگذار)

پاسخ: گزینه ی «۳»

بیت صورت سؤال و گزینه ی «۳» به بخشندگی امام علی (ع) به فقیران اشاره دارند.

۶۲- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«برای این که در جست و جوی مداد و کاغذ، چراغی روشن نسازم و کسی را بیدار نکنم، قطعه ذغالی از کنار منغل کرسی بیرونی آوردم و با آن و با آن شعرم را بر دیوار می نوشتم. نزد پدر، حرفه ی بنّایی و قنّادی را یاد گرفتم؛ ولی هیچ یک از این کارها تبع پرشور و ذهن جویای مرا رازی نمی کرد.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

پاسخ: گزینه ی «۳»

شکل درست غلط های املایی متن صورت سؤال: زغال، منقل، طبع، راضی

۶۳- کدام یک از کلمه های زیر با بقیّه فرق دارد؟

(۱) جبهه (۲) شیشه (۳) سطر (۴) غلتید

پاسخ: گزینه ی «۴»

«غلّتید» فعل است و در آخر جمله به کار می رود ولی بقیّه ی کلمات اسم هستند.

۶۴- ضرب المثل «خواستن، توانستن است»، چه ارتباطی با درس باغچه ی اطفال (سرگذشت باغچه بان، دارد؟

(۱) با آن که یاد دادن نوشتن به ناشنوها برای مردم باورکردنی نبود، امّا او به هدفش رسید.

(۲) استعداد بچه های کم شنوا و ناشنوا در کنج خانه ها خاموش می شد.

(۳) پس از آن که دوره ی مکتب را به پایان رساندم، نزد پدرم شاگردی کردم.

(۴) مدرسه های دیگر، دانش آموزان ناشنوا را نمی پذیرفتند.

پاسخ: گزینه ی «۱»

با آن که یاد دادن نوشتن، خواندن و حرف زدن به دانش آموزان ناشنوا و کم شنوا برای مردم باورکردنی نبود و کاری محال و بسیار غیرممکن به نظر می رسید، امّا از آن جا که «خواستن، توانستن است» باغچه بان خواست و با تلاش بسیار و زحمت های مداوم و هرروزه به هدفش رسید.

۶۵- در عبارت زیر، به جای کلمه ی «لبریز»، کلمه ی کدام گزینه را می توان گذاشت؟

«روزی که این کودکان در تبریز امتحان می دادند، حیاط و بام مدرسه لبریز از مردمی بود که به تماشای آنان آمده بودند.»

(۱) سر و صدا (۲) آشکار (۳) پیدا (۴) پُر

پاسخ: گزینه «۴»

«لبریز» به معنای «پر» است. «لبریز از مردم»، یعنی «پر از مردم»

۶۶- در عبارت زیر، چند صفت وجود دارد؟

«سرگذشت باغچه بان، انسانی بزرگ و نوآور و توانا، پیوسته سرمشق کسانی است که با دست خالی و با اعتماد به خود، با نیروی پشتکار و اراده و صبر و بردباری، می خواهند کارهای بزرگی انجام دهند.»

(۱) سه (۲) چهار (۳) هشت (۴) پنج

پاسخ: گزینه ی «۴»

واژه های «بزرگ، نوآور، توانا، خالی و بزرگ» در عبارت صورت سؤال صفت هستند.

۶۷- چرا سرگذشت مرد بزرگی مثل باغچه بان، سرمشق کسانی می باشد که می خواهند کارهای بزرگی انجام دهند؟ کدام گزینه، پاسخ مناسبی برای این سؤال نیست؟

- (۱) چون تا از روی متن این سرگذشت و سرمشق چند بار ننویسند، موفق نمی شوند.
- (۲) چون کارهای بزرگ را مردان بزرگ انجام می دهند و باید بزرگ بودن را یاد گرفت.
- (۳) چون به ما می آموزد که خواستن، توانستن است و کمبود نمی تواند مانع پیشرفت باشد.
- (۴) چون نشان می دهد که پشتکار، اراده، صبر و بردباری، بسیار مهم است.

پاسخ: گزینه ی «۱»

معنای سرمشق بودن به معنای نوشتن از روی آن نیست، بلکه منظور، یادگیری آن است. همان طور که در سه گزینه ی دیگر آمده است.

۶۸- وارونه به معنی ..... و تناور به معنی ..... است.

- (۱) برعکس - ضعیف (۲) معکوس - محکم
(۳) برعکس - تنومند (۴) سراپا - تنومند

پاسخ: گزینه ی «۳»

وارونه به معنی برعکس و تناور به معنی تنومند است.

۶۹- مخالف کلمه تند و هم خانواده کلمه نظر به ترتیب کدامند؟

- ۱) کند - نظم   ۲) کثیف - ناظر   ۳) کند - منظور   ۴) کثیف - نظر

پاسخ: گزینه ی «۳» کند مخالف تند و منظور هم خانواده نظر است.

۷۰- مخالف کلمات خواب، پیر و شب به ترتیب کدامند؟

۱) بیدار، زشت، روز   ۲) خوردن، جوان، تاریکی

۳) بیدار، خواب، روز   ۴) بیدار، جوان، روز

پاسخ: گزینه ی «۴»

مخالف خواب، بیدار است، مخالف پیر، جوان است، مخالف شب، روز است.

۷۱- کلمه «مشتاقانه» چند هجا (بخش) دارد؟

۱) سه   ۲) چهار   ۳) پنج   ۴) هشت

پاسخ: گزینه ی «۲»

مشتاقانه چهار هجا (بخش) دارد.

۷۲- کدام گزینه در ارتباط با مکتب درست است؟

۱) مکتب اتاقی بزرگ است که همه روی نیمکت می نشینند.

۲) در مکتب درس پزشکی می خواندند.

۳) در مکتب شاگردان روی زمین می نشستند.

۴) مکتب ۱۲ سال طول می کشید.

پاسخ: گزینه ی «۳» در مکتب شاگردان روی زمین می نشستند.

۷۳- اولین کسی که به فکر آموزش کودکان کم شنوا افتاد چه کسی بود؟

۱) نیما یوشیج   ۲) مهدی آذریزدی   ۳) جبار باغچه بان   ۴) محمد میر کیانی

پاسخ: گزینه ی «۳» جبار باغچه بان اولین کسی بود که به فکر کودکان کم شنوا بود.

۷۴- پدر جبار باغچه بان علاوه بر بنایی چه کار می کرد؟

۱) به نقاشی می پرداخت.   ۲) در قنادی کار می کند

۳) تدریس می کرد.

۴) نجاری می کرد.

پاسخ: گزینه ی «۲» زمانی که بنایی تعطیل بود، پدر جبار باغچه بان به قنادی می پرداخت.

۷۵- کدام کلمه از لحاظ معنایی با بقیه فرق دارد؟

- ۱) سرمشق   ۲) نمونه   ۳) الگو   ۴) بردار

پاسخ: گزینه ی «۴»

سرمشق، نمونه و الگو از لحاظ معنایی یکسان هستند.

۷۶- نخستین کودکستان را در ایران چه کسی دایر کرد؟

- ۱) جبار باغچه بان   ۲) استاد شهریار
۳) استاد دهخدا   ۴) دکتر محمد معین

پاسخ: گزینه ی «۱»

اولین کودکستان را در ایران جبار باغچه بان دایر کرد.

۷۷- کدام کلمه از لحاظ هجا (بخش) با بقیه متفاوت است؟

- ۱) منقل   ۲) کرسی   ۳) نساز   ۴) قطعه

پاسخ: گزینه ی «۳»

منقل، کرسی و قطعه دو هجا و نسازم ۳ هجا دارد.

۷۸- در جمله «جبار باغچه بان در قفقاز درس خواند» فاعل و فعل به ترتیب کدامند؟

- ۱) جبار باغچه بان - درس   ۲) جبار باغچه بان - قفقاز
۳) جبار باغچه بان - خواند   ۴) درس - خواند

پاسخ: گزینه ی «۳» در این جمله جبار باغچه بان فاعل و خواند فعل است.

۷۹- معنی بیت کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) علی ای همای رحمت، تو چه آیتی خدا را / که به م اسوا فکندی همه سایه ی هما را: ای علی (ع) که مثل مرغ سعادت هستی، تو چه نشانه ای از جانب خداوند هستی که رحمت الهی را بر سر فرشته ها افکنده ای؟

۲) به جز از علی که آرد، پسری ابوالعجائب / که علم کند به عالم، شهدای کربلا را: به جز حضرت علی (ع) چه کسی می تواند پسری به دنیا بیاورد که شهدای کربلا را در همه جای عالم معروف کند.

۳) دل اگر خداشناسی، همه در رخ علی بین / به علی شناختم من به خدا قسم، خدا را: ای دل! اگر می خواهی خدا را بشناسی، در سیمای حضرت علی (ع) بنگر (به رفتار او توجه کن)؛ به خداوند سوگند من خدا را از طریق حضرت علی (ع) شناختم.

۴) برو ای گدای مسکین در خانه ی علی زن / که نگین پادشاهی، دهد از کرم گدا را: ای گدای بیچاره، برو در خانه ی علی (ع) را بزن و از او کمک بخواه، زیرا که بخشش او از روی لطف و کرم فراوان است.

پاسخ: گزینه ی «۱»

در بیت گزینه ی «۱»، واژه ی «ماسوا» به معنی «موجودات، مخلوقات و غیر از خدا» است.

۸۰- پدر جبار باغچه بان در فصل زمستان، به ..... می پرداخت و جبار باغچه بان باغچه ی اطفال را در شهر ..... تأسیس کرد.

۱) گچ بری و بنایی - مرند   ۲) گچ بری و بنایی - تبریز

۳) قنّادی - مرند   ۴) قنّادی - تبریز

پاسخ: گزینه ی «۴»

پدر جبار باغچه بان در فصل زمستان، به قنّادی می پرداخت و جبار باغچه بان باغچه ی اطفال را در شهر تبریز تأسیس کرد.

۸۱- در جمله ی «علی آمد.»، «آمد» اصلی ترین بخش جمله است که به آن «فعل» می گویند. متن زیر چند فعل دارد؟
«فردا صبح زود آن خوراکی را برایم می آوری. آن ها را به خرابه ای که در آن جاست، بیاور. این کار را می کنی و البته جرأت نمی کنی کلمه ای راجع به آن به کسی بگویی. کوچک ترین اشاره ای نکن که من یا کس دیگری را دیده ای.»

۱) شش   ۲) هفت   ۳) هشت   ۴) نه

پاسخ: گزینه ی «۳» فعل های متن صورت سؤال:

می آوری - است (در آن جاست) - بیاور - می کنی - نمی کنی - بگویی - نکن - دیده ای

۸۲- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«من در شعله ی فروزان خدمت به مردم و میهن می سوختم و می خواستم از هر راه که ممکن است باری از دوش مردم بردارم. دریافتم آتش ذوق و قریحه ی کودکان تبریز، پیش از رفتن به مدرسه در کنج خانه ها خاموش می شود. روزی که کودکان کم شنوا درتبریز امتحان می دادند، حیات و بام مدرسه لبریز از مردم بود. اولیای این کودکان هم هرگز باور نمی کردند که فرزندان شان، خواندن و نوشتن بیاموزند.»

(۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار

پاسخ: گزینه ی «۱»

«می خواستم» و «حیات» نادرست نوشته شده اند و درست آن ها به ترتیب «می خواستم» و «حیات» است.

الوند قلعه افتخار آموزش